

artykuł sponsorowany

MONCEREN® PRO 258 FS – NOWA ZAPRAWA DO ZIEMNIAKÓW

MONCEREN® PRO 258 FS – NEW PROTECTION PRODUCT
FOR TREATMENT OF POTATO TUBERS

dr inż. Jerzy Osowski

IHAR-PIB Oddział w Boninie, e-mail: osowski@ziemniak-bonin.pl

Obserwowany duży wzrost zainteresowania ziemniakami mytymi i pakowanymi w małe poręczne opakowania zmusza producentów do zwiększenia starań o utrzymanie jakości uprawianych ziemniaków. Umyty towar obnaża wszystkie uszkodzenia i choroby, jakie występują na bulwach, a szczególnie na ich skórce. W tej sytuacji nowego znaczenia nabierają choroby skórki: rizoktonioza ziemniaka oraz parch srebrzysty.

Szczególnie groźną chorobą jest rizoktonioza, która występując w trzech formach chorobowych (gnicie kielków, próchnienie podstawy łodygi i ospowatość bulw), przez cały okres wegetacji jest przyczyną strat ilości i jakości plonu. Ospowatość bulw (fot. 1), którą tworzą osadzające się na skórce skleroty (zarodniki przetrwalnikowe grzyba), obniża jakość mytego towaru, ale przede wszystkim ta forma przenosi chorobę na sezon następny (wystarczy, że skleroty

grzyba znajdują się na powierzchni 1 mm², żeby w sprzyjających warunkach doszło do jej rozwoju i porażenia kielków). Używanie do sadzenia bulw z objawami ospowatości zwiększa ryzyko rozwoju kolejnej jej formy – gnicia kielków, której wystąpienie jest przyczyną opóźnienia wschodów oraz licznych wypadków w obsadzie plantacji (nawet do 25%).

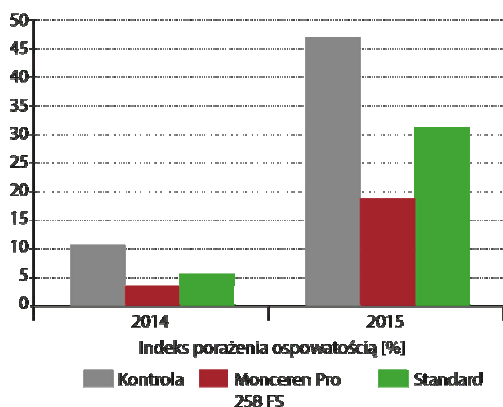

Fot. 1. Rizoktonioza ziemniaka – ospowatość bulw, skupiska sklerocjów (fot. J. Osowski)

Inną chorobą skórki, będącą także jedną z przyczyn braku wschodów oraz pogarszającą jakość bulw przeznaczonych do przetwórstwa, jest parch srebrzysty, wywołany przez grzyb *Helminthosporium solani*. Charakterystyczne uszkodzenia skórki, o srebrzystej barwie, obejmujące niekiedy całą jej powierzchnię, obniżają nie tylko jakość handlową mytych bulw, ale przede wszystkim są ważnym czynnikiem pogarszającym jakość i wygląd smażonych frytek i chipsów. Skórka bulw porażonych parchem srebrzystym nie ulega złuszczeniu podczas procesu przygotowywania, a frytki i chipsy z takich bulw mają ciemną barwę i są gorzkie. Choroba rozwija się w okresie przechowywania i wiosną bulwy z jej objawami są silnie pomarszczone na skutek utraty wody, a na ich powierzchni widoczny jest czarny nalot, są to skupiska zarodników grzyba (fot. 2). Bulwy z takimi objawami wysadzone wiosną są bardzo często przyczyną braku wschodów na plantacji.

Fot. 2. Charakterystyczne objawy zarodnikowania grzyba *Helminthosporium solani* na powierzchni bulw (fot. J. Osowski)

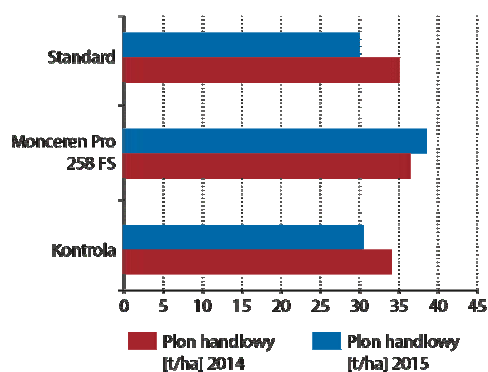

Rys. 1. Porażenie bulw ospowatością, średnia z lat 2014-2015

Wzrastające wymagania dotyczące jakości plonu sprawiają, że producenci sadzeniaków oraz ziemniaków na pozostałe kierunki użytkowania muszą w technologii ochrony plantacji uwzględnić zwalczanie tych chorób. Jednym ze sposobów zapobiegania występowaniu chorób, obok właściwej agrotechniki, jest ochrona chemiczna bulw i roślin ziemniaka.

Zabiegiem pozwalającym skutecznie ograniczyć rozwój tych chorób jest zaprawianie sadzeniaków zaprawami fungicydowymi. W sezonie 2017 do grupy zapraw ziemniaczanych przeznaczonych do zwalczania rizoktoniozy i ochrony przed parchem srebrzystym dołączy nowy środek firmy Bayer o nazwie Monceren Pro 258 FS. Jest to mieszanina dwóch substancji czynnych: pencykuronu – znanej z zapraw Monceren 250 FS i Prestige Forte 370 FS oraz nowej substancji czynnej – protiokonazolu.

Nowa zaprawa grzybobójcza to środek o działaniu kontaktowym i układowym, przeznaczony do zaprawiania sadzeniaków przed rizoktoniozą i parchem srebrzystym. W latach 2014-2015 w Zakładzie Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka IHAR-PIB w Boninie badano skuteczność działania nowej zaprawy. Wyniki potwierdzają jej przydatność do zwalczania rizoktoniozy ziemniaka niezależnie od nasilenia choroby (rys. 1). Nie stwierdzono opóźnień wschodów roślin rozwijających się z zaprawionych bulw ani wypadków roślin na plantacji. Równomierne wschody korzystnie wpłynęły na wielkość plonu handlowego nie tylko w porównaniu z obiektem kontrolnym (bez zaprawiania), ale także w porównaniu ze standardem (rys. 2).

Rys. 2. Wpływ zaprawiania na wysokość plonu handlowego (lata 2014-2015)

Parch srebrzysty zaczyna rozwijać się już na polu, po wysadzeniu zainfekowanych sadzeniaków. Badana zaprawa wykazywała także wysokie działanie ograniczające rozwój parcha srebrzystego na bulwach potomnych. Stąd zaprawianie, przed sadzeniem lub w trakcie, pozwala na ochronę przyszłego plonu bulw konsumpcyjnych, przemysłowych oraz sadzeniaków. Jakość i wartość handlowa plonu są zdecydowanie lepsze niż plonu z obiektu kontrolnego (bez zaprawiania).

Dużą zaletą tej zaprawy, oprócz skuteczności zwalczania chorób, jest jej płynna formuła (koncentrat), która ułatwia dawkowanie, rozpuszczanie się środka w wodzie oraz jego stosowanie. Zaprawę można stosować za pomocą profesjonalnych urządzeń montowanych na stołach rolkowych, taśmociągach czy zaprawiarkach na krótko przed sadzeniem lub w jego trakcie. Nie należy zaprawiać bulw krojonych czy podkiełkowanych oraz porażonych chorobami bakteryjnymi lub silnie uszkodzonych mechanicznie.